

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/135/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321203636
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2321203636.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Pribinova 19, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX, trvalý pobyt C. D. č. XXX, o 1.382,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 16. júna 2022 č. k. 10C/52/2021-57, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom (I.) uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyňi sumu 1.382,50 eur a žalobkyňi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % druhým výrokom (II.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 2 písm. j), § 10 ods. 1, § 12 ods. 2 písm. a) až h) ZoPZP (zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Vecne zdôvodnil uplatňovaným regresným nárokom poisťovne voči žalovanému, ktorý v čase dopravnej nehody bol vlastníkom vozidla a vodičom motorového vozidla, ktorým spôsobil dopravnú nehodu. Hoci žalovaný zospornil, že v čase dopravnej nehody bol vlastníkom motorového vozidla, uvedená skutočnosť bola bez právneho významu, pretože povinnosťou vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu bolo v zmysle zákona nahlásiť poisťovni poistnú udalosť (žalovaný neurobil sporným tvrdenie žalobkyne, že v čase dopravnej nehody bol vodičom motorového vozidla). Svoje tvrdenie o nahlásení dopravnej nehody v poisťovni žalovaný nepreukázal žiadnym dôkazom, v dôsledku čoho neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia (žalobkyňa poprela tvrdenie žalovaného, že by pracovníci poisťovne žalovaného poslali preč, a to z dôvodu, že nehodu mal nahlásiť majiteľ vozidla, keďže nahlásiť dopravnú nehodu musí predovšetkým vodič motorového vozidla, pretože vie najlepšie opísať dopravnú nehodu). Žalovaný tak porušil ustanovenie zákona podľa § 12 ods. 2 písm. h/ ZoPZP, v dôsledku čoho žalobkyňi vznikol regresný nárok na náhradu vyplateného poistného za spôsobenú škodu vo výške 6.912,52 eur, pričom výšku regresného nároku žalobkyňa ustálila len v rozsahu 20 % z vyplatenej náhrady škody (zákonný regresný nárok umožňuje žalobkyňi domáhať sa zaplatenia náhrady do výšky 100 % poukázaných súm).

2. Postih za nenahlásenie nehody v rozsahu 20 %, vzhľadom na výšku škody a zanedbanie oznamovacej povinnosti zo strany žalovaného ako vodiča motorového vozidla, súd prvej inštancie vyhodnotil ako primeraný. S ďalšími argumentmi súd nepovažoval za dôvodné sa zaoberať, pretože neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov). Žalobkyňi, ktorá mala vo veci úspech v plnom rozsahu, vzniklo právo na plnú

náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný s odôvodnením, že nebol majiteľom predmetného motorového vozidla, ale iba vodičom. Poistnú udalosť o spôsobenej škode je oprávnený nahlasovať majiteľ vozidla. Žalovaný nebol ani majiteľom poistnej zmluvy. Napriek tomu po poistnej udalosti navštívil poisťovňu v Galante, kde bol informovaný, že nie je oprávnenou osobou nahlasovať poistnú udalosť (z dôvodu, že nie je majiteľom vozidla a nemá uzavretú poistnú zmluvu). Majiteľku vozidla (pani E.) o nehode upovedomil. Písomnosti zo dňa 6.9.2019 a 18.12.2019 od poisťovne mu neboli doručené. Uvedenú skutočnosť je možné overiť tým, že sa od 16.7.2019 nachádza v ústave ÚVV Leopoldov. Požiadal aby bol predložený doklad o prevzatí korešpondencie od poisťovne. Žalovaný navrhol aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a rozhodol v prospech neho. Predmetná dopravná nehoda bola pritom už príslušníkmi dopravnej hliadky riešená, a to blokovou pokutou vo výške 30-40 eur. Tým bola predmetná vec vo vzťahu k nemu ukončená.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Zdôraznila, že povinnosti v zmysle ZoPZP majú aj iné osoby ako tie, ktoré sú poistníkom, resp. majiteľom vozidla. Povinnosti v zmysle tohto zákona majú všetky subjekty, ktoré sú poistené, t. j. osoby za zodpovednosť ktorých sa poskytuje poistné plnenie poškodeným. Je pritom nerozhodné či ide o objektívnu alebo subjektívnu zodpovednosť. Podstatné je, že z poistenia sa za nich plní náhrada škody a nebyť poistenia poškodení by sa mohli so svojimi nárokmi obrátiť práve na tieto zodpovedné subjekty.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení poukázala na § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP, podľa ktorého má poisťovateľ proti poistenému, ktorý nie je poistníkom, nárok na náhradu poistného plnenia, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosť podľa § 10 ods. 1 až 4. Škoda spôsobená vozidlom neprestáva byť poistením krytá iba preto, lebo vozidlo viedol iný subjekt ako poistník. Každý vodič ktorý vedie vozidlo, na ktoré je uzavreté povinné zmluvné poistenie, stáva sa počas jazdy poisteným, pretože z dôvodu ním spôsobenej škody (subjektívna zodpovednosť), môže sa za neho poškodenému z takéhoto poistenia plniť. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal svoje tvrdenie, že sa pokúšal osobne v poisťovni poistnú udalosť nahlásiť a ním opísaný postup by nebol ani možný, pretože nahlásenie poistných udalostí práve vodičmi, je poisťovňou najviac požadované, keďže vedia nesporedkované opísať ako k nehode došlo, tiež rozsah poškodení zúčastnených vozidiel a ostatné požadované údaje. Žalovaný pritom nesprávne uvádza, že nebol majiteľom vozidla, keď pani E. uviedla, že vozidlo bolo ešte pred nehodou predané žalovanému a odvtedy až do nehody nemala o vozidle žiadnu vedomosť. Žalovaný nesprávne vníma rozsah svojich povinností a ako vodič (pravdepodobne aj ako majiteľ vozidla) povinnosti v zmysle ZoPZP zjavne mal a riadne si ich nesplnil.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. Odvolací súd sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a vecne správne rozhodol.

8. Odvolacia námietka žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore nebola dôvodná. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaná) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, t. j. je pasívne vecne legitímovaný (porov. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 517/2011).

9. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu

alebo nie, rozhodujúce je vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004).

10. Podľa § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poisníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak g) spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4.

11. Predmetom uplatneného nároku žalobkyně je tzv. regresné právo poisťovne v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP, ktoré ustanovenie je potrebné vykladať tak, že poisťovňa má právo postihu proti každému, kto za škodu zodpovedá a za koho plnila. Má teda právo regresu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, teda aj proti vodičovi (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“ sp. zn. 4Cdo/112/2019, sp. zn. 4Cdo/134/2009).

12. Do okruhu regresne zodpovedných osôb (§ 12 ods. 2 ZoPZP) patrí aj poistený, ktorý nie je poisníkom. Zákonodarca v ustanovení § 2 písm. f) definuje poisteného na účely zákona ZoPZP ako ten subjekt, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti. Tomu zodpovedá ustanovenie § 4 ods. 1 ZoPZP v zmysle ktorého poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

13. Odvolacia námietka žalovaného, že poistenie zodpovednosti sa vzťahuje len na poisníka (definovaného v ustanovení § 2 písm. e) ZoPZP ako subjekt, ktorý uzavrel s poisťovňou zmluvu o poistení zodpovednosti), nebola preto dôvodná. Žalovaný ako poistený v zmysle § 4 ods. 1, 2 ZoPZP, mal z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovňa za neho nahradila poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, k čomu aj došlo. Žalobkyni preto prislúchalo právo regresného postihu voči žalovanému ako poistenému, za ktorého vyplatila poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, za ktorú nesporne zodpovedal žalovaný. Pri prevádzke tuzemského motorového vozidla bol vodič povinný mať pri sebe potvrdenie o poistení zodpovednosti a teda presvedčiť sa, či je vozidlo poistené (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/112/2019).

14. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný ako poistený, podľa § 2 písm. f) ZoPZP bol povinný písomne oznámiť poisťovni vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku (§ 10 ods. 1 ZoPZP) a keďže tak neučinil, žalobkyni vznikol regresný nárok voči žalovanému. Nemohla tak obstáť odvolacia argumentácia žalovaného, že poistnú udalosť o spôsobenej škode je oprávnený nahlasovať len majiteľ vozidla (poisník). Skutočnosť či žalovaný poistnú zmluvu uzavrel alebo nie, bola bez právneho významu.

15. Súd prvej inštancie dospel tiež k správne záveru o neunesení dôkazného bremena žalovaným, ktorý nepreukázal svoje tvrdenie o nahlásení škodovej udalosti poisťovni. Žalovaný bol nielen oprávnenou alebo povinnou osobou nahlásiť poistnú udalosť, nebola však preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by mu bránila splniť si svoju oznamovaciu povinnosť. Žalovaný nepreukázal, že poisťovňu kontaktoval, ako ani skutočnosť, že poisťovňa ho odkázala na ohlásenie poistnej udalosti majiteľom vozidla.

16. Odvolacia argumentácia žalovaného, že mu neboli doručené písomnosti zo strany poisťovne, bola bez právneho významu, pričom žaloba mu doručená bola, napriek tomu z jeho strany k splneniu povinnosti zaplatiť nedošlo. Obdobne nebolo možné prijať poukaz žalovaného na jeho sankcionovanie príslušným policajným orgánom v blokovom konaní, ktorým bola preukázaná práve zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú pri dopravnej nehode, nie zánik povinnosti uhradiť regresný nárok poisťovne (peňažná pokuta bola sankciou za porušenie dopravných predpisov a nezbavovala žalovaného oznamovacej povinnosti poisteného podľa ZoPZP, ani následkov spojených s jej porušením podľa ZoPZP).

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

18. Potvrdzujúci výrok odvolacieho súdu sa vzťahoval aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, prislúchala plná náhrada trov konania voči žalovanému v konaní neúspešnému podľa § 255 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania má

rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným rozhodnutím.

19. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola aj v odvolacom konaní úspešná v plnom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v odvolacom konaní neúspešnému. O náhrade trov odvolacieho konania bolo preto rozhodnuté tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.